

Lehdistötiedote

Luxemburg, 20. toukokuuta 2021

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskevat EU:n tavoitteet on vaikea saavuttaa

EU:n jäsenvaltiot keräävät ja hyödyntävät kaiken kaikkiaan enemmän poisheitettyjä sähkö- ja elektroniikkalaitteita kuin useimmat maailman maat. EU ei kuitenkaan välttämättä saavuta kunnianhimoisempia sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräämistavoitteitaan. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen laatimassa katsauksessa tuodaan esille joukko haasteita, esimerkiksi tarve varmistaa ja tarkistaa voimassa olevien sääntöjen noudattaminen. Haasteen muodostavat myös ongelmat, joita aiheutuu sääntöjen rikkomisista ja rikollisesta toiminnasta, kuten laittomista siirroista EU:n ulkopuolisiin maihin.

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu käsittää poisheitetyt sähkö- ja elektroniikkalaitteet, kodinkoneet ja jopa suuret laitteet kuten aurinkosähköpaneelit. Jos sähkö- ja elektroniikkalaiteromua ei käsitellä asianmukaisesti, se on haitallista ympäristölle. Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu sisältää usein myös kierrätettäviä materiaaleja, kuten metalleja ja muoveja. Se voi näin ollen osaltaan edistää kiertotaloutta. Esimerkiksi yksi tonni älypuhelimia sisältää noin 100 kertaa enemmän kultaa kuin yksi tonni kultamalmia.

“Sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräys ja hyödyntäminen EU:ssa on parantunut ajan mittaan, ja EU kierrättää tällä hetkellä noin 80 prosenttia keräämästään sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta,” toteaa katsauksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Joëlle Elvinger. *“Sähkö- ja elektroniikkalaiteromun kerääminen, kierrättäminen ja uudelleenkäyttö ei kuitenkaan ole yhtä tuloksekasta kaikissa jäsenvaltioissa, joten toimia on varaa lisätä. Havaitsimme niin ikään joitakin haasteita tavassa, jolla EU puuttuu sähkö- ja elektroniikkalaiteromun puutteelliseen käsittelyyn, laittomiin siirtoihin ja muuhun rikolliseen toimintaan.”*

EU on saavuttanut aiemmat sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräys- ja hyödyntämistavoitteensa. Se on sittemmin asettanut itselleen haastavampia keräys- ja hyödyntämistavoitteita. Uusista tavoitetasoista ei vielä ole saatavilla ajantasaista tietoa. Itse asiassa ainoastaan kaksi jäsenvaltiota näyttäisi olevan saavuttamassa vuodelle 2019 asetetut keräystavoitteet. Tarkastajat panevat merkille, että toiminnassa on otettu askelia oikeaan suuntaan esimerkiksi sisällyttämällä lainsäädäntöehdotuksiin kiertotaloutta koskevia vaatimuksia (esim. ekosuunnittelu), kannustamalla materiaalien käytön vähentämiseen ja edistämällä tuotteiden korjattavuutta ja kestävyttä. Kyseiset päivitettyt ekosuunnitteluvaatimukset eivät kuitenkaan vielä kata tiettyjä suosittuja sähkö- ja

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen katsauksen keskeiset tiedot. Katsaus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

elektroniikkalaitteita, kuten matkapuhelimia ja tietokoneita. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että tämä katsaus voi tarjota komissiolle pohdittavaa kiertoelektroniikka-aloitteen laadintaan. Aloitte on tarkoitus toteuttaa vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä.

EU on ajan mittaan parantanut sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskevaa lainsäädäntöään. EU-mailla on kuitenkin usein vaikeuksia EU-lainsäädännön voimaan saattamisessa. Tarkastajat havaitsivat muun muassa, että sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittely saattaa olla puutteellista, esimerkiksi kun on kyse mahdollisesti myrkyllisten aineiden tai muiden komponenttien poistamisesta tai puhdistamisesta. Tämä on usein seurausta heikoista tai epäsäännöllisistä tarkastus- ja valvontatoimista. Joillakin jäsenvaltioilla ei ole resursseja tarkistaa kunnolla toimijoita ja jätteiden siirtoja EU:n ulkopuolelle. Laittomaan tai puutteelliseen jätehuoltoon liittyvät taloudelliset kannustimet ovat suuret, kun taas kiinnijäämisen riski on yleensä vähäinen. Rikolliseen toimintaan puuttuminen muodostaa näin ollen huomattavan haasteen sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelyn alalla.

Taustaa

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen katsaus 4/2021 *EU:n toimet ja nykyiset haasteet sähkö- ja elektroniikkalaiteromun alalla* löytyy 23 kielellä sivustolta eca.europa.eu. Tämä katsaus ei perustu tarkastukseen, vaan on pikemminkin analyysi, joka pohjautuu julkisesti saatavilla oleviin tietoihin tai erityisesti tätä tarkoitusta varten kerättyyn aineistoon.

Lehdistö – yhteydenotot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lehdistöpalvelu: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 551 502